

Tampereen luontokoulu Toimintakertomus 2004

Luontokoulun toimintavuosi oli täynnä monipuolista ohjelmaa. Luontokouluryhmiä otettiin vastaan päiväkodeista ja peruskouluista. Pääasialliset kohderyhmät ovat olleet eskarit, 4. -luokkalaiset ja 7.-luokkalaiset. Suurin osa halukkaista luokista/ ryhmistä kohderyhmässä on päässyt luontokouluun, vaikkakin muutama luokka kohderyhmästäkin jäi vaille luontokoulupaikkaa, koska luontokoulun päivät eivät riitä. Lisäksi luontokoululla järjestettiin ympäristöagenttikoulutusta peruskoululaisille ja lukiolaisille, erilaisia koulutuspäiviä lapsien kanssa työskenteleville, kesäkursseja koululaisille sekä vierailupäiviä muille ryhmille. (Tilastot kävijöistä liitteenä.)

Luontokoulun henkilökuntaan kuuluu 3 henkilöä. Niina Mykrä (ent. Luukkala) opettaa pääasiassa koululaisryhmiä, järjestää koulutuksia ja vastaa luontokoulun kokonaisuudesta. Helena Mendelin siirtyi kokoaikaiseksi luontokoulun päivähoitoryhmien opettajaksi 1.8.2004. Siihen asti Helena oli osittain myös Terälahden päiväkotiryhmän opettajana. Hänen palkkansa maksetaan kuitenkin edelleen päivähoiton puolelta. Mia Karvinen aloitti oppisopimuksen luontokoulussa luontokoulun avustajana 1.3.2004 lähtien, ja hänellä on määräaikainen työsuhde 31.12.2006 asti. Niina toimii Mian työpaikkaohjaajana. Lisäksi luontokoulussa toimi 2.2.-19.3. harjoittelija Susanna Luhtala Porin metsäopistosta Kullaalta.

Esikoulun luontokoulupäivinä metsässä liikuttiin erilaisten satuseikkailujen tiimoilta. Kesäkuussa luontokoulu piti päiväkotilaisille intiaanileiriä. Koululaisten ohjelmat on suunniteltu kunkin luokka-asteen opetussuunnitelman ja opettajien erityistoiveiden mukaan. Toiminta on ollut elämysellistä ja tekemällä oppimista.

Myös ympäristöagenttitoiminta kehittyi. Opiskelija Eija Syrjämäki teki Tampereen ammattikorkeakoulun lopputyönä agenteille omat hienot materiaalisivut aiheina kulutus, vesi ja energia. Teimme myös agenttitoiminnan opetussuunnitelman ("Kestävä kehitys käytännössä I ja II) lukiolaisille, jotta he voivat saada koulutuksista ja toiminnasta kurssimerkinnän rehtorinsa suostumuksella.

Kesän uutuutena olivat koululaisille suunnatut kesäkurssit, joihin kaikki halukkaat tamperelaiset saivat ilmoittautua. Kurssien yleisteenä oli taide ja luonto. Eri päivinä keskityttiin eri taiteen menetelmiin: piirtämiseen, grafiikkaan, savitöihin, kankaanpainantaan, rakenteluun. Kesällä järjestettiin myös eläkeläisille oma luontokoulupäivänsä.

Yhteistyö muiden luontokoulujen kanssa jatkui. Maaliskuussa oli Tampereen luontokoulun vuoro järjestää luontokoulunopettajien tapaaminen. Tampereelle kokoontui 21 luontokoulujen opettajaa ympäri Suomea. Syksyllä Niina ja Helena olivat vuorostaan tapaamisessa Jyväskylän maalaiskunnassa. Itämeren alueen luontokoulujen yhteinen EU-hanke (Interreg III) eteni, mutta lopullista päätöstä määrärahoista emme vielä EU:sta saaneet, vaan hakemusta pitää vielä tarkentaa.

Myös muuta yhteistyötä sisältyi vuoteemme. Syyskuussa Tampereen luontokoulu esitteli toimintaansa ympäristökasvatuspäivien yhteydessä järjestetyillä pikkumessuilla Hämeenlinnassa. Yhteistyö Kurun metsäoppilaitoksen kanssa jatkui: opiskelijat rakensivat keväällä opettajansa johdolla luontokoulun pihalle portaat.

Luontokouluyhteistyötä ympäristövalvonnan, koulutoimen ja päivähoidon välillä kehitettiin perustamalla luontokoululle ohjausryhmä, jonka päätettiin kokoontuvan vähintään kaksi kertaa vuodessa miettimään luontokoulun toiminnan linjauksia.

Tiivis yhteistyö Terälahden koulukiinteistössä alakoulun ja päiväkodin kanssa jatkui. Saimme keväällä päätökseen yhteisen Vihreä Lippu- projektin teemana jätteiden vähentäminen. Projektista on oma raporttinsa. Niina Mykrä toimii projektin vetäjänä. Koulukiinteistölle myönnettiin Vihreä Lippu, joka liehuu nyt lipputangossamme. Aloittelimme syksyllä uutta Vihreä Lippu –projektia teemana vesi.

Kesällä ympäristövalvonnan määräaikainen työntekijä Sanna Junttanen teki kasvillisuus- ja linnustoselvitystä luontokoulun käyttämillä alueilla. Tästä on paljon hyötyä pitkälle tulevaisuuteen luontokouluryhmien kanssa toimittaessa.

Käytännön toimia helpotti luontokoulun pyynnöstä syksyllä perustettu uusi bussivuoro. Vuorolla oppilaat pääsevät sopivaan aikaan luontokouluun. Bussifirma Alhonen& Lastunen on palvellut luontokoulua aina erinomaisesti.

Kesällä saimme tunnustusta tekemästämme työstä metsäopetuksen saralla: Meille myönnettiin Pirkanmaan metsäkeskuksen 3000 euron tunnustuspalkinto ja kunniakirja.

Tampereella 7.1.2005

Niina Mykrä

Luontokoulun kävijät vuonna 2004

Kevät 2004:

kuka	luokkia/ ryhmiä kpl	kuinka monena päivänä	kuinka monta oppilasta/ oppilaskäyntiä/ vierailijaa
koululaisia: -ala-aste	60	60	1314
-yläaste	2	2	35
-yhteensä	62	62	1349
päiväkotilaisia	67	67	771
ympäristöagentteja -a-a	1	3	56
-yläaste	1	3	21
-lukio	1	2	13
-yhteensä	3	8	90
päiväkodin inkkarileirit	12	12	266
koululaisten kesäkurssit	7	8	61
Suomen luontokouluopejen tapaaminen Tampereella	1	2	21
keke-koulutuspäivät (lukioiden bi-opet, Hippoksen pk, opake)	3	3	89
muut vierailut (eläkeläisten luontopäivä, metsävisa)	2	2	50
yht.	157	164	2697

Syksy 2004:

ketä	luokkia/ ryhmiä kpl	kuinka monena päivänä	kuinka monta oppilasta/ oppilaskäyntiä/ vierailijaa
koululaisia: -ala-aste	22	15	495
-yläaste	43	36	794
-lukio	1	2	20
-yhteensä	66	53	1309
päiväkotilaisia	55	55	560
ympäristöagentteja -aa	1	2	69
-yläaste	1	2	34
-lukio	1	2	17
-yhteensä	3	4	120
Lapsiperheiden kodinhoitajat, Tampereen läntinen ja eteläinen alue	2	2	64
Syksen koulutus	1	2	17
Ympäristölautakunnan vierailu	1	1	24
yht.	128	117	2094

Yhteensä vuonna 2004:

ryhmän tyyppi	luokkia/ ryhmiä kpl	kuinka monta oppilasta/ oppilaskäyntiä/ vierailijaa
Koulujen luontokouluryhmät	128	2658
Päivähoidon ryhmät	134	1597
Ympäristöagentit	6	210
Kesäkurssit	7	61
Koulutukset	6	170
Muut	4	95
YHTEENSÄ	285	4791

Prosentteja lukuvuoden 2003-2004 aikana vierailleista koululaisryhmistä:

	Luontokoulussa käynyt oppilaita	Tampereella yhteensä oppilaita	Luontokoulussa käynyt prosenttia
eskarit	1390	2025	69%
4. lk	1499	2003	74%
7. lk	1120	1722	65%
yht.	4009	5759	69%

Prosentteja kalenterivuoden 2004 aikana vierailleista koululaisryhmistä:

	Luontokoulussa käynyt oppilaita	Tampereella yhteensä oppilaita	Luontokoulussa käynyt prosenttia
eskarit	1597	n. 1900	84%
4. lk	1809 (1558)	n. 2000	90% (77%)
7. lk	829 (704)	n. 1800	46% (39%)
yht.	4235 (3859)	n. 5700	74% (68%)

Luontokoulun kävijämäärissä on joitakin myös muiden luokka-asteiden oppilasryhmiä. Suluissa oleviin lukuihin on yritetty ottaa vain kohderyhmien oppilasmäärät. Tampereella yhteensä – oppilasmäärät ovat vain kyseisen luokan oppilasmääriä. Vuoden 2004 taulukossa olemme käyttäneet keskiarvoja, koska oppilasmäärät kulkevat lukuvuosittain, ei kalenterivuositain.